

MARCZIUS TIZENÖTÖDIKE

Kedd

155. szám.

Pest, szeptember 12. 1848.

Nem kell táblabíró politika.

Előfizethetni csak a kiadónál országton Kunewalder házában, vidéken a k. postahivatalnál.

Előfizetési ár:

Évnyegyedre Budapesten 2 ft. 30 kr. vidékre postán 3 ft. 30 kr..

Egy hónapos elő fizetést csak helyben, s a hónap első napjától számítva 1 forintjával fogadunk el.

Hirdetésektől egy háromszor hasábozott sorért, vagy ennek helyéért 3 kr. peng. p. fizettetik.

Pest, szeptember 12.

A tegnap esti ülés a képviselők házában.

Végre elvégre megtörtént az, minek ezéltán három hónappal kellett volna megtörténni.

A ministerium lemondott, miután daczára a baloldal elkésereedett figyelmeztetéseinek az országot nyakig sárba vitte.

Egy most a kérdés. Mit lehet tenni most a háza megmentésére? A körülmények rendkívüliek, a tegnap alakult kormánynek rendkívüli úton kell haladni.

Mindenek előtt adjuk vázlatát a tegnap este hat órai ülésnek.

Pázmándi elnök előterjeszti a háznak a Bécsben járt küldöttség eljárását.

Előadta szárazon a tényeket, de mellyek el sorolásában már bent volt a lelket megrázó ékes szólat.

Ezután hivatalosan jelentetett, hogy az összes ministerium lemondott.

Felolvastatotta nádor helytartónak egy levele, mellyben jelenti, hogy a ministerium lemondását elfogadta, hogy új minisierelnököt terjesztett fel ő felsége elébe, addig pedig a hatalmat kezébe vette.

A mint a ház ezen utolsó kifejezést meghallotta, minden oldalról lassú morgás futott keresztül. Ez dicatorság, ez nem lehet. A hatalmat egy nem felelős személy kezében egy perczig sem tarthatja. A leirat nincs contra signálva.

Azalatt pedig, hogy e szavak magán körökben, s meglehetősen hangosan az elnök szíke felé szórátának a baloldal, a centrum, s jobboldal egy részével: éljen Kossuth kiáltással tölté el a teremét.

A népszerű kiáltás kihatótt a terem falain. Az épület sűrű tömegekkel volt körülvéve. Mint leghivebb viszhang itt is Kossuth neve hangzott. A kiáltás és lelkesedés elterjedt az utcákra a város messzebb negyedeire. Ma pedig miként országot bejáró vihar vasutakon, gőzhajón, futárokkal, ezernyi hirlap példányokban és magánlevelekben szétrohan az szerte e hazában.

A terem gyertyafényben úszott. A magasban homály terült el. A karzatok népe sötét mythologiai alakoknak látszottak.

Szemeinket a fényződnől felvette ott mozdatlan tömegekre akadtunk, csak a legharsányabb éljenrívalgásból figyelmezteténk, hogy ott ama lelkes és ifju nemzedék sorai húzódnak, kikben a hazának minden, és utolsó reménye nyugszik.

Lelkünk magasra emelkedett. De valahogy mégis mintegy erőszakosan eszünkbe jutott egy contrast: azon lélekfáraszó és gyötrelmet okozó s a milliókat érő idővesztegetési jelenetek, mellyekkel a volt ministerek által a minden jóra képezhető képviselő kar kinoztatott.

Nevelési törvény, felsőházi elvettetés, az időnek illy kiszámított és szántszándékos pazarlása.

De tán semmi. Még helyre hozható minden, rövid ugyan, rettenetes: n rövid az idő, de a magyar úgy is hirtelen lángoló nemzet, s bizhatunk benne, hogy e végperczekben teljes erejében fog felkelni, s egy csapással örökre felmentendi e szép földet, mellynek csak azért vannak annyi ellenségei, mivel hogy olly szép, kedves, nyájas, termékeny, és kellemes.

A terem, karzatok, s kívül a sokaság szünni nem akarólag élteté Kossuthot.

A történet úgy hozta magával, hogy Kossuth éppen ez időperczben érkezett a terembe, mi a lelkesedést h. hetlen magas fokára emelte.

Kossuth bejött. Szabadon és derűlten. Ugy képzelők őt, mint ki unalmas collegáinak nehézkedő, s letartóztató bilincseitől megszabadulva, elvégre élötte azon tér nyílik meg, mellynek atait ifju korától fogva teljesen ismeri.

Madarász László interpellálta a ministerium lemondása okairól.

Felelet, mint az olvasó képzelheti, az volt, hogy a ministerium többé nem identificálhatja magát azon tényekkel, mellyek legmagasabb helyekről származnak. Millynek az ostrák memorandum, Jellacsichhoz irt levél. A király válasza az országos küldöttséghez.

Kossuth páratlan ékesszólással beszélt. Előadta, hogy a nádor helytartó levele, mint melly felelős minister ellenjegyzése nélkül megjelent okirat érvénytelen, s hogy a ministerium, midőn

lemondott, az európai általános alkotmányos gyakorlat szerint e tettöket úgy értelmezzék, hogy míg más törvényes ministerium kineveztetni nem fog, addig ök helyöket megtartják.

Azért a szónok kezébe vevő széköt, és fanatikus tetszésjelek közt azt a minsterialis abs'al mellé visszatette, felkiáltván, hogy a mi az ő tárczját illeti, míg más törvényes organuma nem lesz az országnak, addig tűrni nem fogja, hogy abba, bár ki legyen az, bele avatkozzék.

Hasonló értelemben beszélt Szemere Bertalan.

Bathyháni Lajos egyeneslelkűen, és férfiasan beszélt. Bevallotta t. i. hogy azoknak, kik a ministerium ellenében mindig az erélytelenséget hozák fel, igazságuk volt, azonban ennek oka az, hogy a ministerium beljében a teendőkre nézve nem volt egyetértés. (!) A körülmények oda fejlődtek, hogy azon kormányzási principi-mok, mellyek a minisierelnököt a cselekvésben vezették, e jelen perczben már alkalmatlanok nak tapasztaltatnak.

A háznak e pillanatban bizalma Kossuth Lajosban központosul, ám vegye hát kezébe a hatalmat, és mentse meg a hazát.

Ezután felhozott, hogy a nádor helytartó a király tavollétében az országot teljes hatalommal kormányozza, kivéven az ismert két pontot, miután pedig a ministerek kinevezése e két pont alá nem esik, nevezzen ki a nádor egy uj minisierelnököt, ki aztán a törvények értelmében válasza meg, és terjeszse fel hivatalnoktársait.

Itt a ház ismét hosszasan éljenezni kezdett. Kívül a tömeg mind egyre szaporodott, s hangos kiáltásaival mindinkább követelő lett.

Kossuth Lajos kijött az erkélyre s a népnek bizalmát is megköszönvén ünnepélyesen ígérte hogy testén k és lelkének utolsó erejét a magyar ügynek szentelendi, hogy mindent bár mit ad az isten elkövetend mi csak e hazának, s az alkotmányos királyi székek megmentésére tennie képes.

Bent az alatt a házában a közlöttük indítvány tárgyalatott s szavazatra bocsátatván a felállók roppant többségével elfogadtatott.

Szavazás után igen sokan a határozattal nagyon elégedetlenek voltak. Kvántatott, hogy a nádor elébe határozottan Kossuth Lajos terjesztessék kinevezendőnek.

Az indítvány tetszett. Azonban ismét mások még tovább mentek, mert ha már annyira vagyunk, hogy a ház a nádor helytartó elébe valakit személyesen kitűz, ne áruljuk zsákban a macskát hanem mondjuk meg világosan mit akarunk.

Igy lön aztán a harmadik indítvány, melly

szerint Kossuth Lajos a ház a kormány vezetésével ideiglenesen meg bízva, vans hogy e határozatot mint tény a nádorhoz egy küldöttség nem végelhatározás végett, hanem szükséges tudomásképen vigye meg.

A mint az olvasó láthatja ezen harmadik indítvány az előbbieknél sokkal keményebb vala.

Szavaztak s az indítvány alig egy két ülve maradó szepegő frater ellenzése mellett, egyszerű felállással elfogadtatott.

A küldöttség elment, s az alatt a ház a lég pompásabb határozatokat hozta egymásra.

1. Az ötforintos magyar jegyeket a kormány rögtön hocsáttassa ki, mellyért a nemzet minden közjöveldelmeivel jót áll, s melly jegyeket minden közpénztár névszerénti értékben elfogadni köteles.

2. A hon megmentésére szükséges katonaság toborzás útján állíttassék ki, a szükséges mennyiség a törvényhatóságokra s helységekre olly feltétellel vettessék ki, hogy ha elég önkénytes nem ajánkozik sorshuzás rendeltessék azok közt, kik a királyhoz terjesztett törvény szerint sorsot húzni köteleztetnének, s hogy ezen katonaság továbbá a honvédi zászlóaljok szerint alakíttassék össze.

3. Az eddigi rendes katonaságból azok, kik hozzánk átjönnek minden elbocsátó nélkül befo-gadtassanak, capitulatiojok beszámíttassék, s legalább eddigi rangjukat és fizetésöket megtartják.

Ezen határozatok rögtöni teljesítése a kormányra bizatik.

Ezalatt a nádorhoz küldetett deputatio visszajött.

A nádor sajnálja, hogy a ház azt, hogy ő a hatalom gyepőjét kezébe vette törvénytelennek nyilatkoztatja, s ebben személye iránt némi bizodalmatlanságot lát. (Felkiáltások, Nem, nem.)

Sajnálja, hogy Kossuth Lajos kinevezése hozzájárulása nélkül történt.

Ha a ház bizodalmatát tőle elvonná, ez esetben, s csak ez esetben imádott hazáját azonnal elhagyná.

Mig a ház a törvényes úton jár, addig az ő pártolását igéri, de azontúl egy perczig sem.

A koczka el van vetve.

Kossuth energiájától mindent remélhetni. — Kossuth ha még elnem késtünk, a hazát megmentend, s ez által ő a magyar historiában a legnagyobb, a legünnepeltebb nevek egyike leend.

A mi a nádor helytartót illeti, nem mondhatjuk meg, meddig fogjuk őt birni.

A ház, s az egész ország látja, hogy ellenségeink ellenünk nyílt erőszakkal, csalással, ámitással, szöszegéssel harcolnak, lehetetlen, hogy a rendkívüli körülmények ne kényszerítsék a házat a törvény betűitől itt ott eltérni.

Reménységünk van, hogy István herczeg szavainak valamelly túlszigorú értelmet nem adott. Különösen ha meggondolja, hogy ellenünk, s az ő befolyásával hozott törvények ellen nyílt háború hozatik hazánkra, a király pedig azon módokat és eszközöket, mellyekkel e harcot legyőzhetnők, értjük a katonas- és pénztörvényt mind- eddig meg nem erősítette.

Képviselői ülés sept. 11 és 12-én

Mielőtt a nemzetképviselőinek tegnap esti és ma délelőtti üléseiről véleményes számadást terjesztlenék olvasóink oleibe, legyen szabad némi előzményekre térni vissza.

September 4-én egy jó szellem szállta meg a kormány tagjait: az erélyesség és ten-ni akarás szelleme vagy is inkább e szellem emancipálá magát egy férfunál a többek ingatagságának búbája alul s a parlament az emancipált részére állott s lőnek hozva az ismert határozatok.

A hon küldöttsége megjárá Bécsset s haza jött nagy szomoruan a tudva levő válasszal s a mel-lékesen történtek ösmeretével.

Minket e válasz s a körülmények illy állása nem szomorított, mert mi — mint ezt egyik közelebbi cikkünkben mondtuk — felülről semmit se vártunk.

Szomorított volna igen is az ha küldötteink mézes szavakkal fogadtatván az udvari lég ma-dárfogó lépjére akatdak volna és sugárzó szemekkel, s éljenző ajakkal hozták volna meg a cifra szavakba és sallangos ígéretekbe takart ibis redibis forma választ, mellynek belsejét egy néhány schwarczgelb fonál tartotta volna össze.

Mi tehát a válaszon egy perczig sem szomorkodánk, sőt annak tán örültünk volna, ha nemzetgyűlésünket az erélyesség útján — előbbi viseletéből merithető — szilárdnak és következetesnek hittük volna.

Azonban e hittel fájdalom nem egészen birhatánk s ép ez okból szoronganunk kelle, hogy a kérdéses válasz a képviselő testületre nem e-dzőleg hanem zsi-bbasztólag fog hatni; mert ne higyeje azt senki, hogy a felséges királyunkat Boa constrictorként övedző titkos ministerium elég rövidlátó lett volna egy nagy nemzet képviselőit a történethez hasonló fo-gadtatásban és válaszbán részeltetni, hacsak kormányunk és parlamentünk eddigi gyöngesége és határozatlanságából biztosan arra nem számíthat vala, mikép az elutasított nemzet gyűlése az által még inkább leverte és ingataggá téve teend.

A titkos ministerium, — melly nem doblehof sem schwarzerből áll — igen is figyelemmel kísé- rő tanácskozásaink folyamát, s azoknak végtelenre nyújtott bőbeszédűségéből ingerült szakadási szelleméből, s teljes eredménytelenségéből következtetve eljöttnek hívé az időt, mellyben egy — vélcménye szerint — elhatározó esapást lehet-e tenni.

És a kamárilának ezen merész lépésre báto- ritó hit e volt éppen csak a z, melly — minthogy nem egészen jogtalan — minket aggodással töltött el.

És itt visszamehetnők a mult havak esemé- nyeire s — ha ezt tehetnők és illoyalisak lennénk — felhányhatnók a lelépett kormány minden mu- lasztásait öntetszőleg hívhatnók fel a bizalom de- putatiók nagy mestereit, kikeresni a marczius- nak melly felett a uta da fék és excommunicatio tartatott — csak egyetlen számát mutatni

elő, melly a jelen bonyodalmatokat okvetlen be- következőknek ne mondotta volna.

De mi ezt nem tesszük, mert az e lapok ellen gyausítások és félszeg értelmezésekért nyert elégtétel saját kebleinket vérzi legsuj- tolóbban.

Mi tehát küldötteink fogadtatása által nem szomorúságba hanem aggodalomba esénk, ez ag- godalom a tegnap délelőtti titkos ülésekből ki- gőzölgött hírek nyomán — mellyek szerint a ház tétlenség és alkudozás terével coquetteirozni állit- tatott — még pillanatonként nőit.

Azonban az est fényesen szünteté meg aggo- dalmainkat.

Gyönyörű holdvilág ezüstözé meg az ős Duna csendes de gyors habjait. A parton a képviselő- ház erkélye alatt — ezerekre menő néptömeg ál- lott, benn a terem minden szöglete zsufolva, a karzatok egy gözfürdőben izzadva.

Esti hat óra volt, midőn a hallgatóság s a kép- viselők öszlőnszerűleg éljenezni kezdék a távollé- vő Kossuthot, midőn a dunapart népe ez éljenzés- re tízszeres visszhangot adott.

Az ülésről — melly egy más cikkben iratik le — elég legyen annyit megjegyezve, hogy a nemzet képviselői a hatalmat Kossuth ke- zeibe tették, és ezzel felfrissíti e hon megmenté- se iránt ellankadt reményeinket.

Üdv néktek képviselők!

A mai ülés tovább ment a szilárdság megkez- dett övényén Kossuth egy honvédsereg kiállítása iránti javaslatot olvasott fel, s a ház azt egyhan- gulag elfogadá. Éljen a magyar hadsereg melly német lábra állított katonáinknak is módot nyujt frakkjaiktól megszabadulni.

Az ülés folyamában Zsembéri indítványozá, hogy a kamara magát permanensnek nyilvánítsa. Ez indítvány hosszabb vitát hozott elő, melly- ben legtanuságosabb volt Klauzál nyögdcselése, ki a permanentia ellen harczolt. Az igaz, hogy rettenetesen furcsa dolog is a haza megmenté- sére egybehívott ülésnek azt nyilvánítni, hogy ő addig haza nem megy mig a hazát meg nem menti. Épületes volt nézni hogy a kilépett s mi- norításban lévő ministerek milly kakasmódra ber- czenkedtek. Az indítvány a felállott nagy többség által elfogadtatott, azonban a kisebbség — melly a ház 1/8 ad részéből állott — egyenkénti szava- zást kívánt, hogy meglássék miképp a haza élet- kérdéseiben szomorú megszakadás van. Az ég jutalmazza meg az illetőket jó akaratjokért, mi Deák volt ministerünknek monduk köszönetet, hogy egy emlékeztetés által — melly szerint a kamarát a számadások megvizsgálása előtt szét- osztlatni ugy sem lehet, a kérdésnek jelenlegi el- halasztatását s így a megszakadás kikerülését eszközlé.

Csernátoni.

Pest, september 12.

A Pesti Hírlap mai számában, gr. Széchenyi volt közlekedési miniszter elutazása által okozott aggodalmak iránt e lapok 155-ik számában irt cikkre — egy ellenszó emelkedik b. Weselényi Miklóstól.

Ugy hisszük, hogy ki érintett cikkünket figyelemmel átolvasá, azt azon szempontból irtónak vette, mellyből az eredett, s e szempont pedig semmi más, mint a gróf eltávozása vagy távolítása által okozott balhíreknek és aggodalmaknak — melyeket részint kislelkűség részint roszakarat igen is nagyban hintetett — elejét venni, utját állani.

Ez és semmi egyéb volt vezérlője érintett cikket irt tollunknak.

Mi gr. Szécsényinek politikáját most mint mindig károsnak tartjuk, de azért pillanatig sem kételkedék őt e hon azon férfja gyanánt tekinteni, ki hol tettekre van szükség mindig jelen van, s ki előtt minden magyarnak kalapot kell emelni.

Gr. Széchenyi e hon anyagi emelésére annyit tett mint senki, hogy azonban szellemi haladásának — melly pedig hasonlólag töle kapá az első sarkantyut — megfoghatatlan politikája által csak értett ezt maga b. Weselényi is bevalta.

Mi sem rágalmozók sem gyöngédtelenek lenni nem akartunk mert gr. Széchenyi személyét csak annyiban voltunk kénytelenek cikkünkbe hozni, mennyiben az eltávozása által szórt hírek azzal kapcsolatban voltak, s valamint eleinte a gróf esetét csak alhirnek tartva illy nagy csapást még hinni sem akartunkki épp úgy meghatólag nehezkedett később koblunkre a szomorú valóság tudata.

Kérdésbeni cikkünkben ez áll: ha valóban e szerencsétlenség éré, miért nem tudattatik ez a közönséggel, miért nyújtatik anyag a titkolódzással a reactio bujtogatására s a féltékenek elrémítésére?

Ki e szavakat betűszerinti értelmökben s csupa egyszerűségökben elolvassa, kérdésem cikkünket sem roszakarat sem gyöngédtelenség kifolyásának nem tartandja, hanem tartani fogja azon szorongásnak, mellyet egy honát szerető egyén keblében ártalmas hírek bolyongása kelt.

Mi gyöngédtelenek — meddig az gyöngésséggel nem rokon — soha nem voltunk és nem leszünk, ezt többi közt azon kegyelet is mutatja mellyel b. Weselényi multjának érdemeiért és szonvedéseiert; még jelen politikájának írásban vagy élőszóval tett nyilatkozatait sem vettük — de csak egyszer is — azon bencz-kés alá, mely a párt különbség — az ellenvélemények disereditirozására — komoly vagy gunyoros élt ad. Nem vettük pedig, mert némely egyéneket még tévedésében is tisztelünk.

Mi az érdem iránt mindig elősmeréssel s a szerencsétlenség iránt mindig kíméletes gyöngésséggel viseltünk, s bizonyosan nincsen olly egyén kit gr. Széchenyinek balesete nálunknál

mélyebben szomorítana, s ki őszintébben ohajtaná, hogy a nemes gróf mielőbb visszszunyezje egészségét, mellyel e honnak szentelni tudott és tudni fog,

Pest, september 5.

Komám szerkesztő!

A lutheranusokról akarok írni.

Azokról a lutheranusokról, kik még most is azon bolond *) képzelődésben élnek, hogy ők a XVI. században élnek. Ők Luthernél nem akarnak okosabbak lenni, ők a státussal most is ellenkező irányban akarnak — nem mondhatom működni, hanem — tespedni.

Oh boldog boldogtalanok!

Olly kisérteties borzasztóan érezte magát a jelenkor gyermeke abban az ő desperatus conventjökben.

Ők azt hiszik, hogy nekik minden elten protestálniok kell, legyen az jó vagy rossz; ők bizonyosan annyira vakok, miszerint nem tudják, hogy a status a haladás zászlóját vette marc. 15kén kezébe, mellyre írva van;

Szabadság, egyenlőség, testvériség!

És kapják magokat, s határozzák, hogy ők bizony a kormánytól nem akarnak függni, hogy ők közös oskolák ellen protestálnak, hogy ők alapítványokat magoknak tartják meg.

Hanem a status, az ne kívánjon semmit tőlök, csak adjon nekik jó dús fizetést építsen templomokat, oskolákat, a többit majd elvégzik ők magok is.

Nem hinné az ember, mi találékony az a lutheranus papész.

Eleget mondták nekik Ujházy László és a jelen volt tanítók, hogy az nem megy, hogy bolondot tesznek. Dehogy használt, dehogy a vas-kalaposoknak.

Sőt utósó napokban ha valaki csak említette is a közös iskolákat, azonnal összeröföntek és agyonnémitották szavait.

Veszedelemes emberei ezek az állodalomnak.

Csak a jó, hogy ők nem képviselik az egész protestantismust, mivé magokat erőszakosan föl-tolni elég rövidlátók.

De ki bizta meg önöket, pap uraimék, hogy a mi bőrünkön alkudozzatok, s idétlen határozataitok által az egész protestantismust kiteszitek a világ szégyenkövére?

Kérdezték-e a vásárhelyi, csabai, besztercei, jolsvai stb. egyháztagokról, hogy ők homlokegyenest akarnak ellenkezni a kormánnyal.

És még azt merte egy közdietek mondani, hogy a kormánytól semmiféle rendeletet el nem fogad.

Ejsze, ilyen amollyan adta, hát mire való a katona?

Hiába akarja ő magát Kossuth Hírlapjában fejérre mosni, mert szerezcent mos. Azt mondja ugyanis, hogy csak a vallásra és tanításra nézve értette, de hát mért nem rukkolt ki ezzel azonnal?

*) Tollhába, boldog helyett.

Tudjátok-e mi lesz oktalan mekecségtoknak következménye?

Megmondom.

Az, hogy mi bizony titeket hátba rúgnak, mert elveink képviselőit is türelmetlen, felekezeties embereket, kik nem akarnak polgárokat, hanem csak bigott lutheranusokat meg kálvinistákat növelni, el nem ösmerünk, és ez ellen most is ünnepeles óvást teszünk,

Mi is nekünk az a pap?

Urunk-e ő, hogy velünk és oskolánkkal rendelkezék? Nem oda Buda.

Ti határozatokat a növelésről, pedig nektek leginkább volt szükségetek növelésre.

Végre is oda jutunk, hogy mi az így türelmetlen egyházat elhagyva, tisztábbat fogunk magunknak keresni. Protestans egyház és tespedés meg nem fér egymással, s ti mégis avas obscuritásaitok dögleletes posványában akartok tespedni.

Ezt józan protestans nem akarhatja. Azért vagy térjetelek meg ti, vagy mi áttérünk.

Isten önökkel, kedves Kuzmányi, Wimmer, Jeszeneczki, Ferjencsik stb. stb.

Tizen.

Nyitrából, aug. 31. 1848.

Addig jár a korszó a vizre míg el nem török.

Szerkesztő!

Őn igen jól tudja, hogy a társadalmi létnek csak két védőfala van: a rend és a szabadság.

Fordítson tehát ön minél nagyobb gondot a mi vmegyénkre. Most itt eme két fal már nem csak ingadoz, hanem dűledez is.

És ha itt megdől e két fal, akkor jaj neked egész kárpátvidék!

Sehol talán az egész hazában nem karolta fel a nép olly hön az új szabadság malasztokat, mint itt nálunk. Mert sehol a honban nem vala jobban elnyomatva a nép, mint nálunk.

De aztán sehol egész hazában nincs is nagyobb reactio, mint nálunk. Mert sehol egész honban nincsenek gonoszabb olygarchiák és bureaucraták, mint nálunk.

Itt a helyett hogy az új aera óta a pártok megszűntek volna, épen ellenkező történt: a pártok legőleesebben kezdtek egymás ellen síkra szállani. Mert sehol a honban nincs az új aera nak kienesztelhetlenebb és olly sok ellensége, mint nálunk; és ezek sehol olly buja földre nem találhatnának mint nálunk.

Tudni illik:

Van itt minálunk majd harmadfél száz darab abbul a legmégesebb kasztából mellyet francoziálul így hínak, hogy: bureaucratie.

Ezek aztán ha még avval a másik jóféle kasztával összeszűrik a levet, mellyet megint úgy hínak, hogy: olygarchia, — természetesen nincs az az erő, melly őket együttvéve sikerrel ostromolhassa, annál kevésbbé melly megözhesse.

és mindalunk ilyen lé-összeszűrés, ilyen összeölkezés történt!

Kicsiben a legsötétebb és leghatározasabb camarilla egész Európában.

Olygatosnak a tisztviselőket, a vizitortól visszahelint az olygatosnak kölcsönösen megfertőztették. Ekkor ő közölnék egualis van.

Egyéb osztályok közt azonban ép oly nagy a távolság mindalunk ma, mint volt 1847-ben!

S ugyancsak ezen távolság fenntartása az osztályok között: azon érvel, melyet a neveztek összeölkezett két faj magának mindalunk között.

Volt itt egy derék párt, az ellenzéknek pártja a multban mely f. évi Május 1. napján — midőn országgyűlésre a megyéket képviseletben átalakító nagy népgyűlésnek tartották — a megye népe a legnagyobbszáru, a legjelentősebb hatást gyakorolt, csupán multjánál fogva, melyből a nép egyedül meríté bizodalmat a párt iránt.

Hét-nyolcz ezer népküldött volt jelen a mondott átalakító gyűlésen. És ezen ezerek miatt, egyből utolsáig, a volt ellenzéknek esakdjában (mellynek Május 1. óta népkör a neve) késztek, vezérlete mellett az ellenzékieknek, a tervet, mely szerint megyei igazgató bizottmányunk tagjait megválaszták.

Ekkor a nyitrai bureaucratia iszonyu consternatióban, és lethargiában volt.

A népkör roppant befolyása miatt ugyanis a meglepetés, az aggodás, és a keserőség tetszhalottakká levé őket.

De ők nem haltak meg valósággal.

Sőt valamint az álom erősíti a testét, úgy ők ép ezen halálös lethargiájuk közepette szédtek össze izmaikat;

Ekkor és ezóta ölelkeztek össze a Károlyiakkal Hunyadyakkal stb. stb.

S most annál szaggatóbban éreztetik a néppel fogaik harapósságát.

Sokan azt monkják ugyan, hogy ezen összeölkezés, vagyis más néven complott nem egyéb mint;

a haldokló utolsó rugása.

Azonban mi már olvastuk a világtörténet könyvét, s ebből megtanultuk a fatum, a nemesis igazi értelmét. S mivel ezt megtanultuk, tehát nem vagyunk többé — könnyenhivők.

Mi a helyett, hogy ezen reactionsnek dalását a haldokló számára utolsó rugdalódzásának tartanók: csak azt mondjuk biztos reményében egy jobb jövőnek, hogy:

addig jár a korszak a vizre míg el nem török.

Mert hiába, sánt certti dñitve fineb...

Az már nem lehet sokáig, hogy ti tiszt urak és ti olygarchák a népet, mielőtt új jogai körében öntudatra vergődnek, az intimidatio, a megvesztegetés, az intriguek minden ki gondolható nemeivel tovább is körül fogjátok, s azt a megyei közéletől visszatartóztatva, tovább is saját hazugságaitok, szemfényvesztéstök és ármánykodásokkal vezessétek, — hogy így ti magatok más alakban ugyan a z on jogmonopoliumot gyakorolhassátok, mint valaha.

Az sem lehet már sokáig, hogy az emőkei basá, vagy is a felső nyitrai járási főbíró, csak azért, mert ő észsel nem bírja, afféle kis zsarnokok módjára, egy magafajta tisztviselőkből álló megyei camarilla fejedelmével a tisztviselői tekintély hivatalos lárvéja alatt fölemelt fövel üzze a lélekvásárlást, a népvésztegetést, miszerint aztán oly követek képviseljék a megyét, kikről mint valami roppant nagy ujságot szokta egyik nyitrai polgár a másiknak beszélni, hogy:

„A 8 köztú másfél hónap óta egyszert már megválasztott egy pár!”

A 40-diki országgyűlésen arról vála nevezetes Nyitra vármegye, hogy követek rendszere szerint nem szavazhattak, meg lévén köteve egy általános utasítással.

A 48-diki felső országgyűlésen pedig arról nevezetes Nyitra vármegye, hogy követek rendszere szerint mélyen hallgatnak, jól tessik — olly egyének választatván követekké legnagyobb részben, kik a fentéreklett camarilla toborzásai által juthattak egyedül e czéhoz.

Er.

H I R D E T É S E K.

Hajnövesztő Kenet,

melytől a vörös, szőke és ősz haj, barkó, szakál és bajusz is rövid időn szépen megfeketül, — ismét újra készülvé kapható, még pedig kívánság szerint szagosan s szag nélkül. Pesten bélyvány-utca 183. Ára 2/3 — 1 és 2 pft.

Dr. Mátthos.

FEGYVEREK

Elárvereztetnek f. hó 15-én reggeli 8—10 óra közt. Váci utca 436 sz. a földszint.

(4-6)

Nemzetörségi egyenruhák,

mint: atillák, nadrágok, köpenyek és csakkók készen — vagy egész századok számára a legtovidebb idő alatt is a legjutányosb áron kaphatók

Singer Ign. és társnái,
nagyhid-utca 9. sz. Haris-féle házban.

Gőzhajók járása

septemberben 1848.

Pestről Bécsbe mindennap reggeli 6 órak.
„ Eszékre vasárnap, kedd és pénteken reggeli 5 órakor.

A duňagőzhajótársaság
főügyvivősége.

Magyar közp. vasut.

Naponkinti indulások 1848-dik september 1-5-étől fogva további refidolkezésig.

A t. cz. utazók kéretnek, sziveskedjenek legalább egy negyed órával az elindulás előtt a pályaudvarában megjelenni.

Pestről Szolnok felé személyvonat reggeli 6 óra 30 percz.
„ „ tehervonat délben 11 órakor
„ „ személyvonat délut. 1 1/2 óra
Szolnokból Pestre. Tehervonat reggeli 4 óra 15 percz.
„ „ Személyvonat reggeli 6 óra 45 perczkor.
„ „ Személyvonat délután 1 óra 45 perczkor.
Pestről Vácra reggel 7 órakor.
„ „ délután 3 óra 30 percz.
Vácsról Pestre reggel 8 óra 30 percz.
„ „ délután 5 „ 45 „

A magyar közeponti vasut
igazgatósága által.

Megjelenik e lap MINDEN ESTE. Előfizethetni e lapra Pesten a Lukács László nyomdájában (Országuton Kunewalder-házban). — A vidéken a postahivataloknál. EGYES SZÁM ára 3 kr. pp.

Felolts szerkesztő Pálfi Albert. — Nyomtatja és kiadja Lukács László. Országut, Kunewalder-ház.